

AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Akmenės rajono savivaldybės tarybai

Akmenės rajono savivaldybės
administracijos direktoriui

AUDITO IŠVADA DĖL GALIMYBĖS AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBEI IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTUI FINANSUOTI

2021 m. rugpjūčio 26 d. Nr. AIS-5
Naujoji Akmenė

I SKYRIUS IŽANGA

Savivaldybės, laikydamosi Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas) patvirtintų skolos ir skolinimosi limitų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir gražinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skolinimams išsipareigojimams vykdyti¹. Savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų laikymąsi reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės².

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, prižiūradama, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai, rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės prisiimamų išsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų išsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus išsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų išsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis³.

II SKYRIUS AUDITO APIMTIS IR METODAI

Akmenės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Tarnybos nuostatų⁴

¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktas

² Savivaldybių skolinimosi taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“

³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktas

⁴ Tarnybos nuostatai, patvirtinti Akmenės rajono savivaldybės tarybos 2018 m. rugpjūčio 29 d. sprendimu Nr. T-167 „Dėl Tarnybos nuostatų patvirtinimo“

16.3 papunkčiu ir Tarybos 2021 metų veiklos planu⁵, remdamasi Akmenės rajono savivaldybės administracijos 2021 m. rugpjūčio 24 d. raštu Nr. S-2142 „Dėl Savivaldybės kontrolieriaus išvadų“, atliko Akmenės rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) skolinimosi galimybių vertinimo auditą dėl ilgalaikės paskolos ėmimo investicijų projektui finansuoti.

Audito tikslas:

- nustatyti, ar Savivaldybė gali imti ilgalaikę, ne daugiau kaip 393 392,09 Eur (trijų šimtų devyniasdešimt trijų tūkstančių trijų šimtų devyniasdešimt dviejų eurų 9 centų), paskolą, neviršydama Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų;

- nustatyti, ar ketinamos imti ilgalaikės paskolos paskirtis atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų ir Savivaldybės tarybos sprendimų nuostatas;

- pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl galimybės Savivaldybei imti ilgalaikę paskolą.

Audituojamas subjektas – Savivaldybės administracija, juridinio asmens kodas 188719391, buveinės adresas: L. Petravičiaus a. 2, Naujoji Akmenė.

Audituojamas laikotarpis – 2021 metai.

Audito kriterijai. Skolinimosi teisėtumas vertintas analizuojant atitiktą teisės aktų nuostatoms, reglamentuojančioms savivaldybių skolinimąsi:

- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsniui;
- Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsniui;
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsniui;
- Savivaldybių skolinimosi taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“, 4 punktui;
- Savivaldybės skolinimosi ir garantijų teikimo taisyklių, patvirtintų Savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 2 d. sprendimu Nr. T-210(E) „Dėl Savivaldybės skolinimosi ir garantijų teikimo taisyklių patvirtinimo“, 6 punktui.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų išanalizuoti Savivaldybės administracijos Planavimo ir finansų valdymo skyriaus (toliau – Planavimo ir finansų valdymo skyrius) pateikti dokumentai:

- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2021 m. birželio 30 d. ataskaita;
- Savivaldybės Skolinių įsipareigojimų 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita;
- Savivaldybės Mokėtinų sumų 2021 m. birželio 30 d. ataskaita;
- Savivaldybės Mokėtinų sumų 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita;
- Savivaldybės išdo paskolų judėjimo registras;
- Savivaldybės finansinių įsipareigojimų gražinimo grafikas.

Be to, nagrinėtas Savivaldybės 2021–2023 metų strateginis veiklos planas⁶, paskelbtas Savivaldybės interneto svetainėje⁷, ir Planavimo ir finansų valdymo skyriaus pateiktas Savivaldybės tarybos sprendimo projektas Nr. ATSP-200 „Dėl Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. T-4 „Dėl Savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad analizuotose finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų duomenų iškraipymų, o Savivaldybė skolinasi laikydama teisės aktų reikalavimų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl to, kad netikrinome visų (100 proc.) skolinimosi ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Rengiant audito išvadą vadovautasi nuostata, kad Savivaldybės administracijos pateikti duomenys ir dokumentai yra teisingi ir išsamūs, t. y. neegzistuoja kiti duomenys ir dokumentai,

⁵ Tarybos 2021 metų veiklos planas, patvirtintas Akmenės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2021 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-3 „Dėl Akmenės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2020 m. lapkričio 11 d. įsakymo Nr. V-11 „Dėl Tarybos 2021 metų veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“

⁶ Savivaldybės 2021–2023 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. T-4 „Dėl Savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“

⁷ Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/606e7c737acd11eb9fc9c3970976dfa1>

galintys daryti įtaką audito išvadai dėl galimybės Savivaldybei prisiimti skolinius įsipareigojimus.

Audito įrodymai gauti taikant tikrinimo, patvirtinimo, skaičiavimo ir analitinės audito procedūras. Audito metu vidaus kontrolė nebuvo vertinta.

III SKYRIUS AUDITO REZULTATAI

Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 punkte nurodyta, kad savivaldybė skolindamasi įvertina, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų savivaldybių skolos ir metinio grynojo skolinimosi limitų.

Ketinama imti ilgalaikė paskola neviršys Seimo patvirtinto savivaldybės skolos limitu

Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 13 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad savivaldybės skola (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) negali viršyti 60 procentų Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Pagal Įstatymo 6 priedą ir Savivaldybės tarybos patvirtintą Savivaldybės 2021 metų biudžetą⁸, prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos – 14 768,0 tūkst. Eur. Taigi, vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, Savivaldybės skola negali viršyti 8 860,8 tūkst. Eur.

Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai 2021 m. liepos 31 d. buvo 1 379,6 tūkst. Eur ir sudarė 9,3 procento Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų. Savivaldybei paėmus dvi ilgalaikes paskolas: ne daugiau kaip 654,6 tūkst. Eur ir ne daugiau kaip 393,4 tūkst. Eur, Savivaldybės skola sudarytų 2 427,6 tūkst. Eur arba 16,4 procento Įstatymo 6 priede nurodytų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir neviršytų Įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyto savivaldybės skolos limitu.

Ketinama imti ilgalaikė paskola neviršys Seimo patvirtinto savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu

Įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta, kad savivaldybės, kurios biudžetas planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostatomis, metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 1,5 procento biudžeto pajamų dėl 2021 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta nuostata, kad kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4.2 papunkyje nurodyta, kad į savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitą įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų gražinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą Savivaldybės 2021 metų biudžetą, Savivaldybės biudžeto pajamos – 27 926,7 tūkst. Eur. Savivaldybės 2021–2023 metų strateginiame veiklos plane⁹,

⁸ Savivaldybės 2021 metų biudžetas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. T-5 „Dėl Savivaldybės 2021 metų biudžeto patvirtinimo“

⁹ Savivaldybės 2021–2023 metų strateginis veiklos planas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. T-4 „Dėl Savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“

Savivaldybės 2021 metų biudžete, Savivaldybės finansinių įsipareigojimų gražinimo grafike numatyta, kad Savivaldybė 2021 metais gražins 315,0 tūkst. Eur ilgalaikių paskolų. Taigi, vadovaujantis Įstatymo, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo ir Savivaldybių skolinimosi taisyklių nuostatomis, Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma negali viršyti 733,9 tūkst. Eur (418,9 + 315,0).

Pagal Planavimo ir finansų valdymo skyriaus pateiktą Savivaldybės tarybos sprendimo projektą Nr. ATSP-200 „Dėl Savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. T-4 „Dėl Savivaldybės 2021–2023 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“, investicijų projektui „Akmenės rajono Ventos gimnazijos ikimokyklinio ugdymo skyriaus „Berželis“ pastato atnaujinimas“ finansuoti 2021 metais bus paimta ir panaudota 321,6 tūkst. Eur ilgalaikės paskolos lėšų. Toks įsipareigojimas pateiktas ir Tarnybai adresuotame Savivaldybės administracijos 2021 m. rugpjūčio 24 d. rašte Nr. S-2142 „Dėl Savivaldybės kontrolieriaus išvadų“.

Taigi, Savivaldybei 2021 metais paėmus dvi ilgalaikes paskolas: ne daugiau kaip 321,6 tūkst. Eur ir ne daugiau kaip 393,4 tūkst. Eur, iš viso 715,0 tūkst. Eur, Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma neviršytų Įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu.

Ketinama imti ilgalaikės paskolos paskirtis atitinka teisės aktuose nustatytas skolinimosi paskirtis

Kaip jau minėta, Biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos ir skolinimosi limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir gražinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas *investicijų projektams finansuoti* ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybės tarybos patvirtintų Savivaldybės skolinimosi ir garantijų teikimo taisyklių 6 punkte įtvirtinta nuostata, kad Savivaldybė ilgalaikes paskolas gali imti *tik investicijų projektams, įrašytiems į Savivaldybės strateginio veiklos plano programas*.

Planavimo ir finansų valdymo skyriaus pateiktais duomenimis, ketinama imti ilgalaikė paskola bus naudojama investicijų projektui „Naujosios Akmenės sporto rūmų atnaujinimas ir sveikatingumo komplekso įrengimas adresu: Žemaitijos g. 2, Naujoji Akmenė“ iš dalies finansuoti. Pagal Savivaldybės 2021–2023 metų strateginį veiklos planą, investicijų projektas „Naujosios Akmenės sporto rūmų atnaujinimas ir sveikatingumo komplekso įrengimas adresu: Žemaitijos g. 2, Naujoji Akmenė“ (kodas 03.01.01.01.07) bus įgyvendinamas pagal Investicijų programos (kodas 03) uždavinio „Modernizuoti savivaldybei priklausančius pastatus, gerinant jų būklę ir energetines charakteristikas“ (kodas 03.01.01) priemonę „Savivaldybės viešosios paskirties pastatų atnaujinimas“ (kodas 03.01.01.01). Taigi, ketinamos imti ilgalaikės paskolos paskirtis – investicijų projekto, įgyvendinamo pagal Savivaldybės 2021–2023 metų strateginį veiklos planą, finansavimas – atitinka Biudžeto sandaros įstatymo ir Savivaldybės skolinimosi ir garantijų teikimo taisyklių nuostatas.

IV SKYRIUS IŠVADA

Nuomonė dėl galimybės Savivaldybei imti ilgalaikę paskolą

Savivaldybės taryba, laikydamosi Seimo patvirtintų savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų, darančių įtaką naujų paskolų ėmimui, gali priimti sprendimą imti ilgalaikę, ne daugiau kaip 393 392,09 Eur (trijų šimtų devyniasdešimt trijų tūkstančių trijų šimtų devyniasdešimt dviejų eurų 9 centų), paskolą investicijų projektui „Naujosios Akmenės sporto rūmų atnaujinimas ir sveikatingumo komplekso įrengimas adresu: Žemaitijos g. 2, Naujoji Akmenė“ finansuoti.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl galimybės Savivaldybei imti ilgalaikę paskolą

Audita atlikome vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodeksą ir laikėmės kitų šiame kodekse nustatytų etikos reikalavimų. Audito metu surinkome

įrodymus, patvirtinančius, kad skolindamasi Savivaldybė nepažeis Seimo patvirtintų savivaldybių skolos ir skolinimosi limitų, o ketinamos imti ilgalaikės paskolos paskirtis atitinka teisės aktų nuostatas. Manome, kad surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei dėl galimybės Savivaldybei prisiimti naujus skolinius įsipareigojimus pagrįsti.

Vadovybės atsakomybė

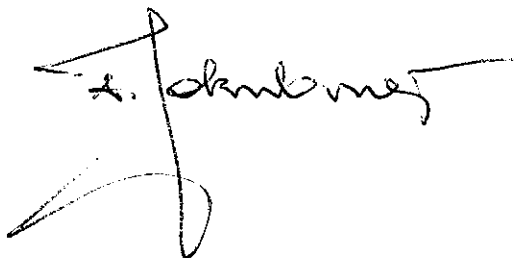
Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu pasiskolintų lėšų naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį, už savalaikį skolintų lėšų grąžinimą ir palūkanų sumokėjimą sutartyse numatytais terminais, už Tarnybai pateiktų duomenų ir dokumentų tikrumą, teisingumą ir išsamumą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti nuomonę dėl galimybės Savivaldybei imti ilgalaikę paskolą investicijų projektui finansuoti.

Pažymėtina tai, kad Savivaldybės administracija turi kontroliuoti ir vykdyti priemones, kad būtų užtikrinta Savivaldybės biudžeto balanso rodiklio atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo reikalavimams ir Savivaldybės mokėtinų sumų atitiktis – Įstatymo 13 straipsnio 4 dalies reikalavimui.

Savivaldybės kontrolierė

Audra Jokubauskienė